

تبیین نقشه اجرایی فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت دستیابی به چابکی فرآیندهای سازمانی، مورد پژوهی: شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

محمد رضا حمیدی زاده^۱، عباس رضایی^۲

^۱دکترای مدیریت با گرایش تحقیق در عملیات و اقتصاد مدیریت، عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

تهران، ایران

E-Mail: M-Hamidizadeh@ sbu. ac.ir

^۲کارشناس مهندسی الکترونیک و کارشناس ارشد مدیریت اجرایی، رئیس مخابرات اهواز شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
اهواز، ایران
E- Mail: Rezaie.a @nisoc.ir

چکیده

مسئله این تحقیق، گند و فرسایشی بودن فرآیندهای سازمانی، چرخه های طولانی بهسازی سیستم ها، طولانی بودن زمان رفع خرابی ها، نبود انعطاف پذیری لازم فرآیندها و عدم سرعت عمل مناسب جهت ارائه سرویس خدماتی و عملیاتی، در شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، است.

نوع پژوهش، کاربردی و توصیفی است. جهت گردآوری داده ها، از عملیات میدانی و مطالعات کتابخانه ای استفاده شده است. دو فرضیه اصلی تحقیق به بررسی نقش عوامل موثر داخلی و خارجی درپیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات برای تبدیل سازمان سنتی به سازمان چابک و نیز تاثیر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات بر چابکی سازمان می پردازد. نتایج آزمون های آماری، نشان گر اولویت نداشتن عوامل موثر داخلی (فناوری سخت افزاری، فناوری مخابراتی، مهندسی دانش، فناوری واسطه انسان و ماشین) بر عوامل موثر خارجی (مدیریت، مشتریان، فناوری شبکه سازی، فناوری نرم افزاری) است. همچنین، سازمان با پیاده سازی فناوری اطلاعات به اهداف چابکی می رسد، لذا ارتباط معنادار متغیرهای هشت گانه موثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و شش گانه چابکی سازمان (قدرت پاسخگوئی، سرعت عمل، هزینه، خودکارسازی فرآیندها، انعطاف پذیری، کیفیت) تعیین می شود

واژه‌های کلیدی

فناوری اطلاعات و ارتباطات، سازمان چابک، مهندسی دانش، پاسخگوئی، انعطاف پذیری، خودکار سازی.

۱- مقدمه

امروزه بسیاری از سازمان‌ها و شرکت‌ها با رقابت فرآیندهای تکنولوژیکی، تغییر در شرایط بازار و نیازهای در حال تغییر مشتریان، شدت یافته است. این وضعیت سبب اعمال اصلاحات در چشم‌انداز استراتژیک سازمان، اولویت‌های کسب و کاری و بازبینی مدل‌های سنتی و حتی مدل‌های نسبتاً معاصر شده است. می‌توان گفت دیگر رویکردها و راه حل‌های گذشته قابلیت و توانایی خود برای رویارویی با چالش‌های سازمانی و محیط بیرونی را از دست داده، یا بهتر است با رویکردهای جدید جایگزین شوند. از راه‌های هدایت تحول سازمانی، چابکی است. در واقع، چابکی پارادایم (زاویه فکری) جدیدی برای مهندسی سازمان‌ها و بنگاه‌های رقابتی است. از این‌رو، سازمان‌ها برای بقاء و حفظ موقعیت خود، شکل‌های متفاوتی به خود گیرند. یکی از جدیدترین شکل‌های سازمانی، نوع چابک آن است. سازمان‌های چابک فراتر از انطباق با تغییرات می‌اندیشند و متمایل به استفاده از فرصت‌های بالقوه در محیط متلاطم و کسب موقعیت ثابت بخاطر نوآوری‌ها و شایستگی‌های خود می‌باشند.

طی بررسی‌هایی که در مورد سوابق فناوری اطلاعات و ارتباطات و سازمان چابک انجام شده، در زیر چند نمونه از پیشینه، مطالعات و تحقیقات، اشاره می‌شود.

اکسواکسین (۲۰۰۷)، در تحقیقی اثر استراتژی خلاق سرویس فناوری اطلاعات و ارتباطات بر مشتریان را با میزان استفاده مشتری و فروشنده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و سطوح بین انها بررسی کرد.^[۲۵] کارابدیان (۲۰۰۵)، در تحقیقی نشان داد که ارتباطات و اتصالات الکترونیکی می‌تواند اختیارات و قدرت تصمیم‌گیری کارکنان را به وسیله گسترش توانایی‌ها و قابلیت‌های محوری سازمان و جایگاهی مسئولیت‌ها دگرگون نماید.^[۶] پرویت (۲۰۰۴)، در تحقیقی که تحت عنوان «اجرای فناوری اطلاعات و ارتباطات و علل شکست پژوهش‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات» انجام داد طرح ریزی ضعیف، اهداف و مقاصد غیر شفاف و نامشخص، تغییرات اهداف پژوهش‌ها در حین انجام، تجربه ناکافی، نبود استاندارد مثبت و مقاومت کاربران را از علل شکست پژوهش فناوری اطلاعات عنوان کرد.^[۲۷]

کافمن و هادر (۲۰۰۴)، در تحقیقی شاخص‌های برجسته سازمان چابک را فرهنگ یاد دهنده، سرعت، نوآوری، ارتباطات در زمان واقعی دانسته‌اند و سیستم‌های انطباق‌پذیر و مشارکت کارکنان را موثر بر بهره وری سازمان دانستند.^[۲۰] ریچارد (۲۰۰۲)، در تحقیقی درباره چابکی نگاشته است که چابکی در واقع یک توانایی اساسی را ایجاد می‌کند که تغییرات را در محیط تجاری سازمان احساس، دریافت، ملاحظه، تجزیه و تحلیل و پیش‌بینی کند.^[۱۸] گلدمن (۲۰۰۱)، در تحقیقی تحت عنوان «سازمان چابک» بدین صورت بیان کرده است که سازمان چابک تغییر را تسريع کرده و چابکی یک پاسخ جامع به محیط رقبتی جدید است که بوسیله نیروهایی که تسلط سیستم تولیدی انبوه را کاهش داده‌اند، شکل گرفته است.^[۱۷]

مبارکی و آفازاده (۱۳۸۶)، در بررسی پیاده سازی فناوری اطلاعات در سازمان‌ها و شرکت‌ها^[۱] نشان دادند بین سرمایه‌گذاری در فناوری اطلاعات و بازده مؤسسات و بهره‌وری انسانی ارتباط دosoیه مثبتی وجود دارد.^[۱۳] کرمانشاه و رهروانی (۱۳۸۵)، در تحقیقی تحت عنوان «رویکردی راهبردی جهت پیاده‌سازی فناوری اطلاعات در سازمان‌های بزرگ» مکتب کرده‌اند، استراتژی‌های طراحی و پیاده‌سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات در سازمان‌های بزرگ از جمله مهمترین دغدغه‌ها و ملاحظات صاحب‌نظران در بین دانشگاهیان و مجریان محسوب می‌گردد.^[۸] سپهری‌آزاد (۱۳۸۵)، در تحقیقی تحت عنوان «کارکردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات و فناوری اطلاعات در تحولات درون سازمانی و ارتباطات برون سازمانی» بدین صورت نگاشته است دولت الکترونیکی به نهادهای دولتی این امکان را می‌دهد که از طریق کاهش کاغذبازی، هزینه‌ها را کاهش دهنده، کارایی را بهبود بخشدند، فرآوردها و خدماتشان را به بهترین شکل با نیازهای مشتریان سازگار کنند و موقعیت رقابتی بهینه‌ای را ایجاد کنند.^[۱۶] خلیل‌مقدم (۱۳۸۵)، در تحقیقی تحت عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر میزان پذیرش فناوری اطلاعات و ارتباطات در مرکز جامع خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات در استان گلستان»، به بررسی عوامل مؤثر بر میزان پذیرش آن پرداخته است.^[۹]

اسکندری (۱۳۸۴)، با بررسی «جایگاه فناوری اطلاعات در تحول اداری» مشخص کرد اگر کشوری در زمینه فناوری اطلاعات عقب باشد برای همیشه عقب خواهد ماند بنابراین امروزه سازمان ملل بر گسترش در کشورهای در حال توسعه تأکید دارد و به آنها کمک می‌کند و در کشور ما نیز متأسفانه در این زمینه غفلت داشته‌ایم و هزینه زیادی بابت این غفلت می‌پردازیم که امیدواریم بخش عظیمی از این عقب‌ماندگی‌ها را در بخش دولتی بخصوص ادارات و ارگان‌ها از طریق برنامه‌های آموزشی و بهسازی نیروی انسانی جبران نماییم^[۴] مزیداً بادی‌فرهانی (۱۳۸۴)، در تحقیقی تحت عنوان «فناوری اطلاعات بر توانمندسازی شغلی کارکنان» تأثیرات کاربرد فناوری اطلاعات بر توانمندسازی کارکنان بررسی گردیده است این پژوهش در سازمان تأمین اجتماعی استان قم صورت گرفته است.^[۱۲] بهبهانی (۱۳۸۴)، در تحقیقی تحت عنوان «بررسی وضع موجود و شناسائی محدودیت‌ها و موانع سازمان‌های کارآفرین در حوزه تکنولوژی اطلاعات در تهران» سازمان‌های کارآفرین حوزه فناوری اطلاعات تهران با هدف شناخت وضع موجود و موانع مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته شد.^[۴]

محمودزاده و فرخنده اسدی (۱۳۸۳)، در تحقیق «فناوری طلاعات و ارتباطات، اشتغال و بهره‌وری نیروی کار در اقتصاد ایران» به نتایج ذیل دست یافتند. کشش تقاضای نیروی کار نسبت به ارزش افزوده بخش ارتباطات مثبت، معنی دار (۰/۲۴) است. افزایش سرمایه در تولید تقاضای نیروی کار را کاهش داده و ارزش افزوده غیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بیشترین تأثیر را بر تقاضای نیروی کار دارد. [۱۱] سعادتمدی (۱۳۸۳)، در پایان نامه‌ای تحت عنوان «بررسی رابطه بین فناوری اطلاعات و ساختار سازمانی و موانع و استقرار آن در شرکت ملی فولاد ایران» ضمن تعریف و بررسی ساختار سازمانی، ابعاد، ویژگی‌ها و عوامل مؤثر بر شکل‌گیری آن، به تعریف و بررسی فناوری اطلاعات و ویژگی‌های آن پرداخته که در نهایت از رابطه بین فناوری اطلاعات و ابعاد ساختار سازمانی و همچنین موانع عدمه استقرار آن نتیجه می‌گیرد که در مورد تصمیم‌گیری‌های استراتژیک مدیر عالی، بهتر است که از نظرهای مدیران میانی و معاونین خود حداکثر استفاده را برد و فناوری اطلاعات این قدرت را به او می‌دهد تا با مدیران سطح پائین‌تر راحت‌تر تبادل اطلاعات کند. [۱۵] بشیری و جهانگرد (۱۳۸۲)، در تحقیقی تحت عنوان «فناوری اطلاعات و ارتباطات و رشد اقتصادی ایران» بدین صورت نکاشته‌اند که بیشتر مطالعات در زمینه تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر رشد اقتصادی در کشورهای توسعه یافته حاکی از اثر مثبت و معنی دار این فناوری بر بهره‌وری و رشد اقتصادی در دهه ۱۹۹۰ است. [۳] فلاح‌همت‌آبادی (۱۳۸۲)، در تحقیقی تحت عنوان «تأثیر فناوری اطلاعات بر مسائل ساختاری سازمان تمرکز در تصمیم‌گیری، پیچیدگی سازمانی و رسمیت سازمانی» تأثیر فناوری اطلاعات بر ابعاد ساختار سازمانی را بررسی نمودند. [۶] خوش‌سیما (۱۳۸۱)، با «ارائه مدلی جهت اندازه‌گیری چابکی سازمان‌های تولیدی در صنعت الکترونیک ایران با استفاده از منطق فازی» ابتدا یک مدل جهت دستیابی به چابکی مطرح، سپس یک متداول‌وزی مبتنی بر دانش برای اندازه‌گیری چابکی ارائه داده است. هر سازمانی جهت نائل شدن به چابکی باید دو توانمندی و یک شایستگی داشته باشد و هریک از توانمندی‌ها و شایستگی‌ها به تعدادی ابعاد و شاخص شکسته می‌شود. [۱۰] عبدالعزیز (۱۳۸۱)، با «بررسی تأثیر فناوری اطلاعات بر ارتباطات بین سازمانی» نشان داد بدون هیچ شکی استقرار موفقیت‌آمیز فناوری اطلاعات در ارتباطات سازمانی و بین سازمانی سبب کاهش هزینه‌ها، افزایش سرعت و افزایش میزان پاسخگویی به مشتری است. [۱۱] مبارکی (۱۳۸۱)، با «طرایی الگوی بکارگیری سیستم‌ها و فناوری اطلاعات و بررسی تأثیر آن بر موفقیت سازمان‌های صنعتی» به بررسی فناوری و سیستم‌های اطلاعات در زندگی روزمره آدمی پرداخته است. یافته‌های پژوهش نشان داده که رابطه معناداری بین ابعاد متعدد سیستم‌ها و فناوری و موفقیت سازمان وجود دارد. [۱۲]

کریمی (۱۳۸۱)، ضمن «ارائه یک متداول‌وزی جهت پیاده سازی چابکی در تولید» نگاشته است تغییرات نوین در دهه گذشته در عرصه فعالیت سازمان‌ها، بویژه مسأله توسعه سازمان تجارت جهانی و جهانی شدن اقتصاد باعث تغییرات اساسی در ساختار بازارهای محلی گشته، بطوريکه نوآوری و تنوع در محصولات تولیدی و سرعت در ارائه آنها به بازار بعنوان معیارهای نوین رقابت، به معیارهای قدیمی شامل قیمت، کیفیت و تحويل بموقع اضافه شده است. [۷]

۲- طرح پژوهش

بکارگیری فن آوری ارتباطات و اطلاعات در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب نوعی تغییرات را که دارای اثرات مختلفی در سازمان از جمله چابکی سازمانی می‌باشد، بوجود می‌آورد. استفاده از فن آوری اطلاعات در این سازمان، ساختار سازمانی مناسبی را می‌طلبد تا بتواند از فن آوری اطلاعات به بهترین نحو استفاده نماید. همچنین جریان عظیم اطلاعات، مدیران را نیازمند استفاده صحیح و آشنایی کامل با فن آوری اطلاعات نموده است.

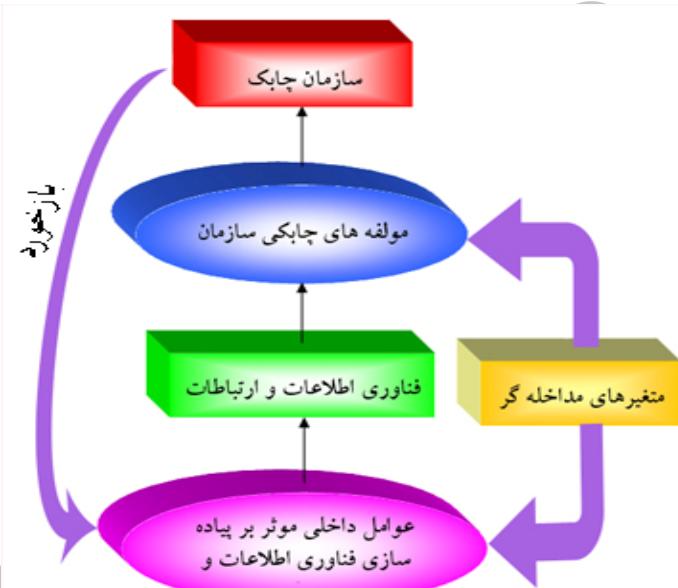
از آنجا که هدف این تحقیق شناخت چالش‌ها، موانع و عوامل موثر بر اجرای طرح فناوری اطلاعات و ارتباطات در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب می‌باشد و باعث توسعه دانش کاربردی می‌باشد، در زمرة تحقیقات کاربردی است و همچنین با توجه به اینکه که هدف این تحقیق توصیف شرایط و بررسی پدیده‌ای خاص (پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و تأثیر آن بر چابکی سازمان) می‌باشد این تحقیق توصیفی و همبستگی می‌باشد.

جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه مدیران و کارمندان اداره مخابرات مناطق نفت‌خیز بوده و با روش نمونه گیری طبقه‌بندی شده بر اساس کارائی و مهارت هایشان در مورد بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات، انتخاب می‌شوند و حجم نمونه را طبق محاسبات ۱۵۲ نفر در نظر گرفته و روش و ابزار جمع آوری داده‌ها شامل پرسشنامه، مشاهده، استفاده از کتاب، نشریات و وب سایت‌های اینترنتی استفاده از پایان نامه‌های تحصیلی بوده است.

جهت سنجش روابی این پژوهش پرسشنامه اولیه ای تهیه و در اختیار ده نفر از خبرگان قرار گرفت که نتایج نظرهای آنها روابی آن را تایید نمود. برای پایایی کل پرسشنامه که شامل ۷۷ سؤال است، ازروش آلفای کرونباخ و تصنیف استفاده شد لذا ضریب همبستگی آن پس از تصحیح با فرمول اسپرمن-براون $\alpha = 0.962$ محاسبه و ازعتماد مطلوبی برخوردار گردید. ضمناً ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه $\alpha = 0.962$ می‌باشد که چون از ۷۰٪ بیشتر است قبل پذیرش می‌باشد.

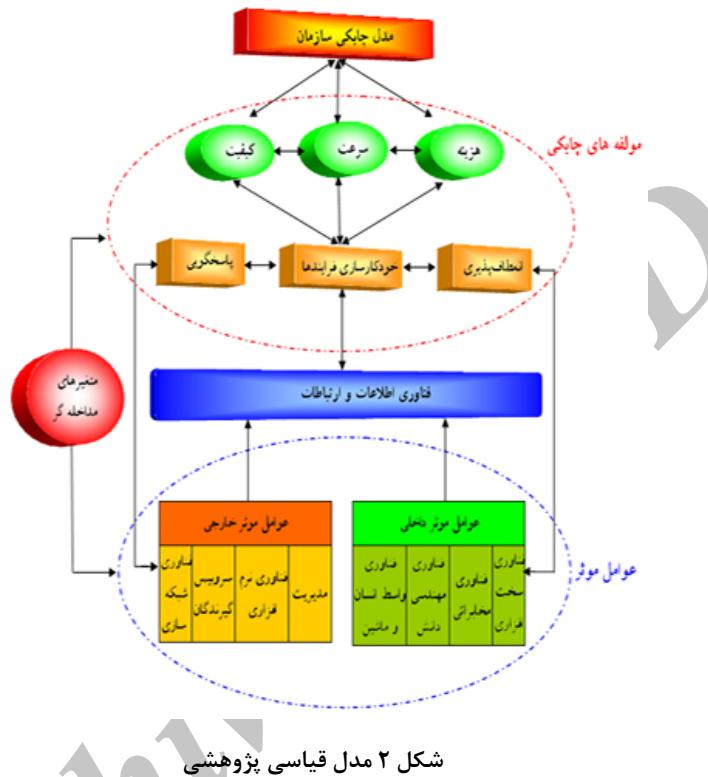
مدل مفهومی تحقیق: مطابق مدل مفهومی تحقیق در شکل ۱ عواملی داخلی و رضایت مندی مشتریان – بکارگیری مدیریت صحیح – خلاقیت‌ها و داشت تیم‌های سازمانی، استفاده از تکنولوژی و تجهیزات و شبکه‌های پیشرفته کامپیوتری و ایجاد بسترها مخباراتی مناسب شکل می‌دهد در حالی که خارجی متغیرهای موثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات در شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب می‌باشد. با پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و در نظر گرفتن فاکتورهای نظیر انعطاف پذیری پاسخگوئی سازمان و سرعت عمل و کیفیت و هزینه ارائه خدمات و خودکارسازی فرایندها به عنوان مولفه چاپکی سازمان، می‌توان یک سازمان سریع السیر، سازگار و قدرتمند ساخت که به تغییرات ناگهانی و محیط‌های متلاطم پاسخگو بوده و نیازهای مشتریان را نیز برآورده نماید.

شکل ۱ مدل مفهومی پژوهش

مدل قیاسی تحقیق: کلیه متغیرهای مطرح شده در سؤالات و فرضیه‌های تحقیق به ترتیبی که انتظار می‌رود بر فناوری اطلاعات و ارتباطات و چاپکی سازمان اثر بگذارند در مدل قیاسی شکل ۲ ارائه شده است:

در مدل قیاسی ابعاد نرم و سخت سازمان‌ها برای رقابت بهتر به سمت فناوری‌های پیشرفته و فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات سوق داده می‌شوند. در هدایت سازمان به سمت فناوری اطلاعات و ارتباطات، بستر سازی از طریق مدیریت صحیح، تأمین نیازهای واقعی مشتریان، ارائه دانش لازم به پرسنل سازمان و غیره حائزه‌همیت است. از طرفی، توسل به قدرت مهارت و خلاقیت ذینفعان سازمانی و استفاده درست و به موقع از فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات موجب ایجاد ارتباط موثر با سرویس گیرنده‌گان شد تا با تأمین خواسته‌های آنها به چاپکی فرایندهای تولیدی یا خدماتی (خودکارسازی و مجازی سازی فرایندها) دست یافت. حال اگر سازمان، سه مولفه هزینه، سرعت و کیفیت را مدنظر قرار داده و در بهبود وضعیت این سه مولفه در سراسر سازمان بکوشد به چاپکی سازمان دست خواهد یافت. بنابراین، می‌توان گفت چاپکی سازمانی بر پایه شش مولفه ذکر شده (انعطاف پذیری، پاسخگویی، مجازی سازی فرایندها، هزینه، سرعت، کیفیت) سنجیده می‌شود و سازمان‌ها می‌بایست برای نیل به چاپکی سازمانی این شش مولفه را به سطح عالی برسانند.

شکل ۲ مدل قیاسی پژوهشی

۳ - تحلیل یافته ها

توصیف و تحلیل داده ها: در این پژوهش متغیرهای جمعیت شناختی مشتمل بر واحد سازمانی، گروه شغلی، سطح تحصیلات، جنسیت، تاهل، سن، سابقه کار، رتبه سازمانی، رتبه شخصی با استفاده از آمار توصیفی (جداول و نمودار توزیع فراوانی) تجزیه و تحلیل گردید و با استفاده از آزمون آماری تحلیل واریانس فریدمن رابطه معنادار آنها با عوامل داخلی و خارجی موثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و مولفه های چابکی مورد تایید قرار گرفت.

تحلیل یافته ها: در این قسمت ابتدا تحلیل یافته های پژوهش ارائه و سپس نتایج این فرضیه ها با پژوهش های قبلی مقایسه می شود.

فرضیه اصلی اول: عوامل موثر داخلی در پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات برای تبدیل سازمان سنتی به سازمان چابک بیشتر از عوامل خارجی ایفا نقش می کند.

طبق تحلیل آماری صورت پذیرفته، این فرضیه مورد تاثیر قرار نگرفت، بنابراین، هر چند در سطح معنادار ۰/۰۵ می توان گفت بین عوامل داخلی و خارجی مؤثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات رابطه معناداری وجود دارد ولی براساس آزمون تی مقایسات زوجی، با وجود اینکه میانگین ها با هم اختلاف دارند نمی توان گفت کدام عامل (داخلی یا خارجی) در پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات بیشتر ایفا نقش می کنند در واقع، این آزمون برابر بودن نقش این عامل ها را جهت پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات برای تبدیل سازمان سنتی به سازمان چابک نشان می دهد.

متغیرهای پیش بین	متغیر ملای	ضریب همبستگی چند متغیری R	ضریب تعیین	F نسبت محاسبه شده و احتمال	ضرایب رگرسیون	عوامل خارجی
						عوامل داخلی
عوامل داخلي و خارجي	چابکي	0.777	-0.528	0.87281	Beta=0.736 Beta=-0.51 t=1/968 p=0.51	B=0.519 Beta=-0.506 t=4/16 p=0.000

جدول(۱): نتایج آزمون تی وابسته برای مقایسه عوامل داخلی و خارجی

جدول(۲): تحلیل رگرسیون و همبستگی مولفه های چابکی بر عوامل داخلی و خارجی

عوامل	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	t	سطح معنی دار(P)
داخلي	4/2194	0.44194	151	1/152	0/88
خارجی	4/2168	0.42402			

فرضیه اصلی دوم: پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات باعث افزایش چابکی سازمان می شود.

در این فرضیه فناوری اطلاعات و ارتباطات با هشت متغیر در دو گروه عوامل مؤثر داخلی و خارجی و چابکی سازمان با شش مؤلفه که از نتایج پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات می باشد مورد سنجش قرار گرفته است. آزمون فرضیه با تحلیل رگرسیون چند متغیره برای شناخت رابطه معناداری بین پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و چابکی سازمان انجام شده است. با توجه به ضریب همبستگی چند متغیره و نسبت F (27/76) در سطح معنادار ۰/۰۵ اظهار می شود پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب افزایش چابکی سازمان می شود، این فرضیه مورد تأیید قرار گرفت.

فرضیه فرعی اول: بین عوامل مؤثر داخلی رابطه معناداری وجود دارد.

عوامل مؤثر داخلی شامل چهار متغیر (فناوری سخت افزاری، فناوری، مخباراتی، مهندسی دانش و فناوری واسط انسان و ماشین) می باشد با توجه به ضرایب همبستگی پیرسون در سطح معنادار ۰/۰۵ بین عوامل مؤثر داخلی رابطه معناداری وجود دارد. لذا فرضیه فرعی یک مورد تأیید قرار گرفت یعنی اینکه عامل های چهارگانه داخلی ارتباط تعریف شده و معناداری با همدیگر دارند.

جدول(۳): همبستگی عوامل داخلی موثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات

فناوری واسط انسان و ماشین	مهندسي دانش	فناوری مخبارات	فناوری سخت افزاری	فناوری
0/567*	0/681*	0/700*	1	فناوری سخت افزاری
0/579*	0/635	1	0/7*	فناوری مخبارات
0/548*	1	0/635*	0/681*	فناوری دانش
1	0/548*	0/579*	0/567*	فناوری انسان و ماشین

* سطح معناداری ۰/۰۵ p= است.

فرضیه فرعی دوم: بین عوامل مؤثر خارجی رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به ضرایب همبستگی پیرسون در سطح معنادار ۰/۰۵ نتیجه گرفته شد که بین عوامل مؤثر خارجی رابطه معناداری وجود دارد. لذا فرضیه فرعی دو همان طور انتظار می‌رفت مورد تأیید قرار گرفت عوامل چهارگانه خارجی مؤثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات دارای ارتباط تعریف شده و معناداری با یکدیگر هستند.

جدول(۴): همبستگی عوامل خارجی مؤثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات

	مدیریت	مشتریان	فناوری نرم افزار	فناوری شبکه سازی
مدیریت	۱	۰/۶۶۳*	۰/۵۷۷*	۰/۶۱۶*
مشتریان	۰/۶۶۳	۱	۰/۶۲۳*	۰/۶۶۹*
فناوری نرم افزاری	۰/۵۷۷	۰/۶۲۳*	۱	۰/۵۵۶*
فناوری شبکه سازی	۰/۶۱۶	۰/۶۶۹*	۰/۵۵۶*	۱

*سطح معناداری ۰/۰۵ = p است.

فرضیه فرعی سوم: بین مؤلفه‌های چابکی رابطه معنادار وجود دارد.

با توجه به ضرایب همبستگی پیرسون در سطح معنادار ۰/۰۵ بین مؤلفه‌های چابکی سازمان رابطه معناداری وجود دارد. لذا فرضیه فرعی سه مورد تأیید قرار گرفت از این رو، مؤلفه‌های شش گانه چابکی سازمان ارتباط معنادار و تعریف شده‌ای با همدیگر دارند.

جدول(۵): همبستگی مؤلفه‌های چابکی سازمان

	قدرت پاسخگویی	کیفیت	سرعت	خودکارسازی	کاهش هزینه‌ها	انعطاف پذیری
قدرت پاسخگویی	۱	۰/۶۴۸*	۰/۵۸۳*	۰/۶۷۶*	۰/۶۳۵*	۰/۶۲۹*
کیفیت	۰/۶۴۸	۱	۰/۵۹۸*	۰/۵۸۵*	۰/۵۷۰*	۰/۶۴۲*
سرعت	۰/۵۸۳	۰/۵۹۸*	۱	۰/۷۳۸*	۰/۷۱۴*	۰/۵۷۸*
خودکارسازی	۰/۶۷۶	۰/۵۸۵*	۰/۷۲۸*	۱	۰/۷۷۴*	۰/۶۱۹*
کاهش هزینه‌ها	۰/۶۳۵	۰/۵۷۰*	۰/۷۱۴*	۰/۷۷۴*	۱	۰/۶۳۴*
انعطاف پذیری	۰/۶۲۹	۰/۶۴۲*	۰/۵۷۸*	۰/۶۱۹*	۰/۶۳۴*	۱

*سطح معناداری ۰/۰۵ = p است.

فرضیه فرعی چهارم: پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب کاهش هزینه‌های نگهداری و تعمیرات تجهیزات می‌شود.

در تحلیل این فرضیه با توجه به آزمون رگرسیون چند متغیره و ضرایب همبستگی (هزینه به عنوان متغیر ملاک و هشت متغیر عوامل خارجی و داخلی به عنوان متغیرهای پیش‌بین) هر چند بین متغیر پیش‌بین و ملاک رابطه معناداری وجود دارد لیکن مقدار ضریب همبستگی مثبت +۰/۵۴۵

نشان گر کاهش نیافتن هزینه‌ها با پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات (به رغم اینکه انتظار می‌رفت هزینه‌ها را در شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب کاهش دهد) است. البته به دلیل قرار داشتن در مراحل اولیه پیاده سازی طرح فناوری اطلاعات و ارتباطات، عدم آمادگی زیرساخت‌های فنی، مهندسی، فرهنگی و مقرراتی موجود، هزینه‌ها روند کاهشی ندارند. پس فرضیه ۴ فرعی مورد تأیید قرار نگرفت.

جدول(۶): تحلیل رگرسیون و همبستگی هزینه با متغیرهای داخلی و خارجی

ضرایب رگرسیون	نسبت F محاسبه شده و احتمال	ضریب تعیین R	ضریب همبستگی چند متغیری (R)	متغیرهای پیش بین	متغیر ملاک
عوامل خارجی	عوامل داخلی				
B= -0/467 Beta= -0/397 t= 2/877 p= 0/05	B= 0/277 Beta= 0/246 t= 1/779 p= 0/077	47/877 P= 0/000	0/391	0/625	عوامل داخلی و خارجی عوامل خارجی خودکار سازی

فرضیه فرعی پنجم: بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب رشد روند خودکارسازی (مجازی سازی) فرایندهای فیزیکی سازمان می گردد.

باتوجه به آزمون رگرسیون چند متغیره و ضریب همبستگی (خودکارسازی متغیر ملاک و متغیرهای هشت گانه داخلی و خارجی به عنوان متغیرهای پیش بین) بین متغیر ملاک با متغیرهای پیش بین رابطه معناداری وجود دارد ضریب همبستگی نشان می دهد (طبق انتظار) پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب رشد روند خودکارسازی فرایندهای فیزیکی سازمان می گردد. بنابراین فرضیه فرعی پنجم تأیید می گردد.

جدول(7): تحلیل رگرسیون و همبستگی خودکارسازی فرایندها و عوامل داخلی و خارجی

ضرایب رگرسیون	نسبت F محاسبه شده و احتمال	ضریب تعیین R	ضریب همبستگی چند متغیری (R)	متغیرهای پیش بین	متغیر ملاک
عوامل خارجی	عوامل داخلی				
B= 0/522 Beta= 0/422 t= 2/913 p= 0/004	B= 0/144 Beta= 0/124 t= 0/838 p= 0/403	31/524 P= 0/000	0/297	0/545	عوامل داخلی و خارجی هزینه

۴- رتبه بندی عوامل موثر داخلی

تحلیل آزمون واریانس فریدمن نتیجه زیر را نشان می دهد: از بین چهار متغیر عوامل مؤثر داخلی، فناوری واسط انسان و ماشین در اولویت اول، فناوری سخت افزاری در اولویت دوم و فناوری مخابراتی در اولویت سوم و مهندسی دانش در اولویت چهارم قرار دارد.

جدول(8): میانگین رتبه عوامل موثر داخلی

میانگین	عوامل
۲/۷	فناوری واسط انسان و ماشین
۲/۶	فناوری سخت افزاری
۲/۵۳	فناوری مخابراتی
۲/۱۷	مهندسی دانش

۵- رتبه بندی عوامل مؤثر خارجی

با توجه به تحلیل آزمون واریانس فریدمن نتیجه ذیل به دست آمده است:
از بین چهار متغیر عوامل مؤثر خارجی، فناوری شبکه سازی اولویت اول و مشتریان در اولویت دوم و مدیریت در اولویت سوم و فناوری نرم افزاری در اولویت چهارم قرار دارد.

جدول(۹): میانگین رتبه عوامل مؤثر خارجی

عوامل	میانگین
فناوری شبکه سازی	۲/۷۴
مشتریان	۲/۵۶
مدیریت	۲/۳۷
فناوری نرم افزاری	۲/۳۳

۶- رتبه بندی مؤلفه‌ای چابکی سازمان

باتوجه به نتایج تحلیل واریانس فریدمن نتیجه ذیل به دست آمده است:
از بین شش متغیر مؤلفه‌های چابکی سازمان، کیفیت خدمات ارائه شده در اولویت اول، کاهش هزینه در اولویت دوم، قدرت پاسخگوئی در اولویت سوم، سرعت عمل در انجام عملیات در اولویت چهارم خودکارسازی فرآیندها در اولویت پنجم و انعطاف پذیری در اولویت ششم قرار دارد.

جدول(۱۰): میانگین رتبه مؤلفه‌های چابکی سازمان

مؤلفه‌های چابکی	میانگین
کیفیت	۴/۱۳
هزینه	۳/۷۲
قدرت پاسخگوئی	۳/۶۸
سرعت عمل	۳/۵۴
خودکارسازی	۳/۳۱
انعطاف پذیری	۲/۶۲

۷- مقایسه نتایج فرضیه‌ها با پژوهش‌های قبل

جهت مقایسه نتایج این تحقیق با پژوهش‌های قبلی به ترتیب هر فرضیه به شرح زیر، مقایسه می‌کنیم:
نتیجه فرضیه اول اصلی تحقیق، مبنی بر عدم وجود اولویت بندی بین عوامل داخلی و خارجی مؤثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات، با نتایج بدست آمده از پژوهش‌های پرویت (۲۰۰۴)، دسترنج (۱۳۷۸)، کرمانشاه و رهروانی (۱۳۸۵)، خلیل مقدم (۱۳۸۵)، (البته دقیقاً نه بصورتی که در این پژوهش تفکیک صورت گرفته است)، موافق می‌باشد و نشان میدهد که همه عوامل (چه داخلی و چه خارجی) به یک سطح بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات مؤثرند.

نتیجه فرضیه دوم اصلی، مبنی بر اینکه پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب افزایش چابکی سازمان می‌شود. با نتایج هافمن و هاردر (۱۹۹۸)، مبنی بر اهمیت شاخص پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات در چابکی سازمان و اسکندری (۱۳۸۴)، مبنی بر نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در تحويل اداری (چاپک کردن سیستم اداری) و مبارکی (۱۳۸۱)، مبنی بر بکاری گیری سیستم‌های اطلاعاتی و ارتباطی جهت موفقیت‌های سازمانی (چابکی سازمان)، مطابقت دارد لذا پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات، چابکی سازمان را افزایش می‌دهد.

نتایج فرضیه‌های فرعی اول و دوم و سوم تحقیق، مبنی بر وجود رابطه معنادار بین چهار متغیر داخلی و چهار متغیر خارجی مؤثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و شش مؤلفه چابکی سازمان، با نتایج تحقیق خلیل مقدم (۱۳۸۹)، مبنی بر ایجاد رابطه بین عوامل مؤثر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات در مرکز جامع خدمات استان گلستان، مبارکی و آقازاده (۱۳۸۲)، مبنی بر بررسی عوامل مؤثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات برای سرمایه‌گذاری و افزایش بازده و بهره وری نیروی انسانی، مطابقت دارد و نشان میدهد متغیرهای هشت گانه عوامل مؤثر بر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و شش گانه مؤلفه‌های چابکی سازمان دارای رابطه معناداری هستند.

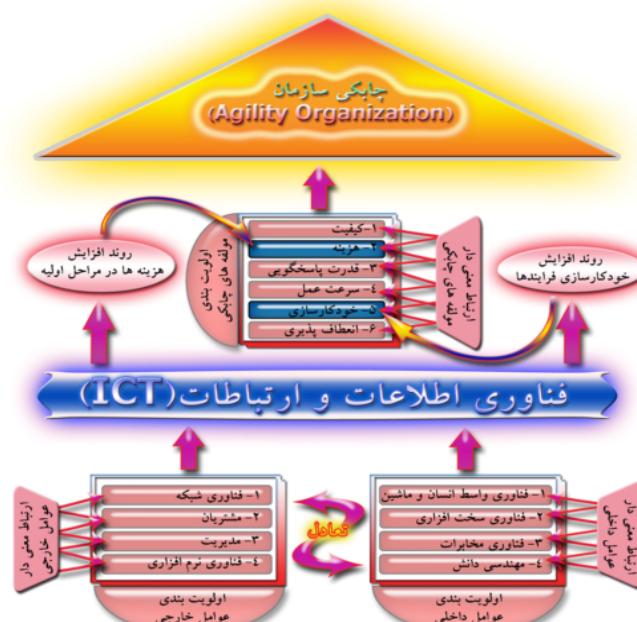
نتیجه فرضیه فرعی چهار، مبنی بر عدم تأیید کاهش هزینه در شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در اثر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات (مراحل اولیه اجرای طرح)، با نتایج بدست آمده از تحقیق پرویت(۲۰۰۴)، مبنی بر روند کاهش هزینه ها در اثر اجرای فناوری اطلاعات و ارتباطات و سپهری آزاد(۱۳۸۵)، بشیری و جهانگرد(۱۳۸۲)، مبارکی(۱۳۸۱)، کریمی(۱۳۸۱)، مبنی بر روند کاهش هزینه با اجرای فناوری اطلاعات و ارتباطات، مطابقت ندارد و این فرضیه نشان می دهد که با اجرای فناوری اطلاعات و ارتباطات هزینه ها (در این جامعه آماری بنا به دلایل ذکر شده قبلی) کاهش نمی یابند.

نتیجه فرضیه فرعی پنج تحقیق، مبنی بر رشد روند خودکار سازی فرآیندها، با نتایج بدست آمده از تحقیق اکسواکسین(۲۰۰۷) مبنی بر اثر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات بر ارائه سرویس به مشتریان و مجازی سازی فرآیندهای موجود برای ارائه خدمات به مشتریان، سپهری آزاد(۱۳۸۵)، اسکندری(۱۳۸۴)، بشیری و جهانگرد(۱۳۸۲)، مبنی بر حذف فرآیندهای زائد مجازی سازی آنها و ایجاد فضای مناسب و استفاده بهتر از فناوری اطلاعات و ارتباطات که موجب رشد روند خودکارسازی فرآیندهای فیزیکی سازمان می گردد. مطابقت دارد و نشان می دهد بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات موجب رشد روند خودکار سازی فرآیندهای سازمان می گردد.

۸- نتیجه گیری و پیشنهادها

هیچ سازمانی نمی تواند فناوری اطلاعات و ارتباطات را در دنیای نوین نادیده بگیرد. سیستم های امروزی فن آوری اطلاعات و ارتباطات به سازمان ها کمک می کنند تا در برابر تغییرات مستمر و ناگهانی انعطاف، کارائی و قابلیت پاسخگوئی بیشتری نشان دهند. اگر فناوری اطلاعات و ارتباطات درست به کار رود به سازمان ها کمک می کند تا جریان امور خود را تسهیل کنند و بر توانایی ها و مهارت های ویژه ای تمرکز یابند که سبب تمایز یک نهاد گردد. امروزه از دست دادن فرصت هایی که فناوری اطلاعات و ارتباطات به سازمان ها عرضه می کند، کم و بیش به مفهوم شکست در دستیابی به اهداف است.

بدین منظور نتایج تمامی فرضیه های اصلی و فرعی در مدل عملیاتی شکل ۳ به نمایش در می آید. مدل ارائه شده با نشان دادن اولویت بندی کلیه متغیرها، ارتباط معنادار آنها را نشان می دهد (تأیید فرضیه فرعی اول و دوم و سوم)، روند افزایش هزینه در مراحل اولیه (رد شدن فرضیه فرعی چهارم) و روند افزایش خودکارسازی فرآیندهای فیزیکی (تأیید فرضیه فرعی پنجم) را در اثر پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات به نمایش می گذارد در ضمن تعادل بین عوامل موثر (داخلی و خارجی) جهت پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات (مولفه های اصلی چابکی سازمان) را نشان می دهد. (رد شدن فرضیه اصلی اول). لزوماً با نگاهی دقیق به این مدل می توان دریافت که افزایش کمی و کیفی عامل های هشت گانه پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات، باعث رشد مولفه های چابکی (تأیید فرضیه اصلی دوم می شود و سرانجام چابکی سازمان را در پی خواهد داشت. سرانجام با نتایج این پژوهش این موضوع را می توان بیان کرد که این مدل عملیاتی یک نقشه راه عملی تحصیل چابکی برای سازمان می باشد.

شکل(۳): نقشه اجرایی چابکی سازمان

از آنجا که فرضیه اصلی اول و فرضیه فرعی چهارم رد گردیدند، لذا دلائل عمدہ و موانع پیاده فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت افزایش چابکی سازمان در جامعه مورد مطالعه (مخابرات مناطق نفتخیز) و پیشنهادهای لازم برای بهبود شرایط به شرح ذیل توصیه می گردد.

۱- با توجه به نتیجه فرضیه اصلی اول در مورد پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات، پیشنهاد می شود مخابرات مناطق نفتخیز جنوب، شناسائی دقیق موانع و چالش های پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات، بسترهای مناسب را از جمله سخت افزارها، بسترهای ارتباطی، آموزش کافی، گسترش واسطه های کاربر، آگاه سازی مدیران و مشتریان، بسترهای شبکه سازی و نرم افزاری مورد لزوم را فراهم نماید. زیرا عوامل داخلی و خارجی هر دو در پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش یکسانی ایفا می کنند لذا با فراهم نمودن این بسترهای فناوری اطلاعات و ارتباطات را به می توان طور جامع اجرا نمود و از مزایای آن (چابکی سازمان) بهره مند شد.

۲- با توجه به تأیید فرضیه دوم اصلی پیشنهاد می شود برنامه ریزی راهبردی پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات تنظیم شود، برنامه ریزی راهبردی در جامعه آماری این پژوهش، اغلب امر مهمی تلقی نمی گردد. از دلایل این وضعیت، عدم «برنامه ریزی اولیه» یا کم توجهی به آن است، لذا پیشنهاد می شود قبل از وارد شدن به فرآیند برنامه ریزی راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات، زمانی صرف اندیشیدن راجع به آن و مستند سازی مراحلی شود که باید برای اطمینان از موفقیت طرح انجام داد. لذا در گام اول اهداف خود را از تدوین طرح بیان نمائیم و سپس دوره زمانی طرح را مشخص نمائیم و بعد محدودیت های طرح و عوامل کلیدی موفقیت را شناسائی شود تا در گام بعد فرایند فضا سازی یعنی همگامی و آمادگی که کل سازمان در این امر انجام می دهد مشخص شود و سرانجام زیر ساخت های فناوری (فنی و مهندسی، تجهیزاتی) که موضوع بسیار مهمی است مورد توجه قرار گیرد.

۳- با توجه به تأیید فرضیه فرعی ۱-۲-۳ مبنی بر وجود رابطه معنادار بین متغیرهای ۱۴ گانه مطروحه در این پژوهش، پیشنهاد می شود در ایجاد بسترهای لازم پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات برای داشتن سازمانی چابک ارتباط معنادار همه متغیرها (فناوری سخت افزاری- مخابراتی- مهندسی دانش، فناوری واسط انسان و ماشین، مدیریت، مشتریان، فناوری نرم افزار، فناوری شبکه سازی) لحاظ شود. لذا خرید سخت افزار اضافی و هزینه کردن برای نرم افزارها، بکار گیری مهندسی دانش، جلب توجه مدیران و رضایت مندی مشتریان و ایجاد بسترهای مخابراتی به همدیگر ارتباط دارد. از آنجاییکه دلایل رشد نامناسب صنعت فناوری اطلاعات و ارتباطات در این سازمان که مواردی نظری فردگرایی در سازمان، شناخت نادرست از شبکه ها (مثل اینترنت)، مشخص نبودن مرجع مستقلی به عنوان متولی فناوری اطلاعات و

ارتباطات، واقف نبودن به اهمیت فناوری اطلاعات و ارتباطات و ندادن ارزش کافی به آن، می باشد پیشنهاد می شود در این زمینه، با در نظر گرفتن اولویت بندی متغیرهای مطرح شده، فناوری اطلاعات و ارتباطات بطور صحیح پیاده سازی کرد تا چاپکی سازمان تحصیل گردد.

۴- با توجه به رد شدن فرضیه فرعی چهارم مبنی بر کاهش نیافتن هزینه ها با پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات به دلیل هزینه نمودن مبالغ زیادی در خصوص راه اندازی شبکه های اینترنت، استرهای مخابراتی، بانک های اطلاعاتی قوی و آموزش های پراکنده در سطح شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، استفاده صحیحی در جهت اهداف سازمان انجام نمی گیرد. لذا پیشنهاد می شود با استفاده از کارشناسان خبره و به تجزیه و تحلیل هزینه منفعت مبادرت ورزیده تا از امکانات موجود به بهترین نحو استفاده شود و هزینه ها در جای خود و در زمان مناسب بکار گرفته شود تا پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات به نحو مطلوب صورت بپذیرد.

۵- با توجه به تایید فرضیه فرعی پنجم، به دلیل اجراء شدن فناوری اطلاعات و ارتباطات در سازمان ها تغییر در روند اجرایی فرایندها بوجود می آید. (خودکاری سازی فرایندها) لذا این امر موجب نگرانی کارکنان بخصوص پرسنل با سابقه می گردد. (مثل نگرانی در مورد تعديل نیروها) بنابراین، با خاطر زدودن اضطراب از آنان پیشنهاد می شود که در این مورد آموزش های لازم ارائه شود. زیرا در صورت برطرف شدن این نگرانی مقاومت در مقابل پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات کمتر خواهد شد.

۶- با توجه به تبیین نقش متغیرهای مداخله گر بر رفتار آزمودنی های این پژوهش، برای ایجاد یک سازمان چاپک و پیاده سازی مطلوب فناوری اطلاعات و ارتباطات که پایه و اساس چاپکی سازمان است می باید رابطه معنادار ذکر شده در بند (۳-۵) بین متغیرهای مداخله گر (سطح تحقیقات، گروه شغلی، واحد سازمانی) با متغیرهای ۱۴ گانه مدل تحقیق را ملاحظه نمائیم تا چنانچه محدودیت مالی و امکانات داشتیم به فاکتورهای مهمتر بیشتر توجه بشود. همچنین کاربران ابزارهای فن آوری اطلاعات و ارتباطات در سطح شرکت ملی مناطق نفتخیز انتظارات غیر واقع بینانه ای از ابزار و شرایط دارند لذا سازمان باید تلاش کند که انتظار نابجایی کاربران را به انتظار واقع بینانه مبدل شود.

۷- با توجه به پیشنهادهای ذکر شده، و نتایج فرضیه ها (فرعی و اصلی) جهت ایجاد یک سازمان چاپک پیشنهاد می شود شکل ۱-۵ به عنوان یک مدل عملیاتی لحاظ شود تا نگاهی دقیق به تمام متغیرهای لازم چاپکی سازمان، اولویت بندی آنها، وضعیت موجود (سترنی) سازمان به وضعیتی مطلوب (چاپک) تبدیل شود.

۹- پیشنهاد برای تحقیقات آتی

با توجه به اینکه فناوری اطلاعات و ارتباطات گسترش بسیار وسیع پیدا کرده است و در نظر گرفتن اینکه تحقیق حاضر فقط در این جامعه آماری عوامل مؤثر بر پیاده سازی آن را برای چاپک سازی فرآیندها ارائه نموده است بررسی همه جانبه پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات و ایجاد سازمان های چاپک مستلزم مطالعات عمیق و گسترده در زمینه موضوعات ذیل میباشد.

- ۱- بررسی آثار فن آوری اطلاعات و ارتباطات بر ساختارهای سازمانی را با کنترل متغیرهایی نظری محیط.
- ۲- بررسی اثرات پیاده سازی فناوری اطلاعات و ارتباطات بر متغیرهایی نظری سبک رهبری، مشارکت، بهره وری و تغییر ارزش در سازمان.
- ۳- بررسی تغییر ساختار سازمان ها بر بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت تحولات درون سازمانی و ارتباطات برون سازمانی.
- ۴- ارائه مدلی برای توسعه مدیریت دانش در سازمان با رویکرد استفاده مؤثر از فناوری اطلاعات و ارتباطات.
- ۵- بررسی استراتژی و جایگاه فناوری اطلاعات و ارتباطات در تحول اداری، فنی، عملیاتی برای توسعه سازمان ها

SOURCE

- [1] Abdolaziz, F., "To Study Impression IT on Communication between Organizations", Tehran, Shahid Beheshti University, (1381).
- [2] Bashiri, R. and Jahangard, D., "ICT and Iran Economy Development", Tehran, Allameh Tabatabaei University and Thesis, (1382).
- [3] Behbahani, K., "To Study Existing Position and To Recognize Limitations and Obstacles of Creative Organizations in IT Area", Thesis Senior Expertness, Industrial Management Organization, (1384).
- [4] Eskandari, B., "Placement IT in Change Office", Ghazvin, Islamic Azad University, (1384).
- [5] Fallah hemmatabadi, S., "Effect IT on Structural Problems Organization", Technical University, Tarbiyat Modarres University, (1386).
- [6] Karabedian, "Communication Power Decision Making with Electronic Communications", Tehran, Quality Management International Conference, (2005).
- [7] Karimi, N., "To Present a Methodology for Implementing Productional Agility", Industries and Systems Engineering University, Esfahan Industrial University, (1381).
- [8] Kermanshah, P. and Rahrvani, A., "Operation Guidance for Implementing IT in Large Organizations", Tehran, Management and Economy University, Sharif Industrial University, (1385).
- [9] Khalilmoghadam, R., "Examination Effective Factors on Degree Acceptance ICT in Universal Service Central ICT", Esfahan Industrial University, (1385).
- [10] Khoshima, N., "A Model for Measurement Agility Productional Organizations in Iran Electronic Industry with Using Fase Logic", Tehran, Tehran University, Industries Engineering National Conference, (1381).
- [11] Mahmoodzadeh, M. and Asadi, F., "ICT, Employment and Fruition Employees in Iran Economy", Tehran, Scientific/Economical/cultural, (1383).
- [12] Mazid Abadi Farahani, M., "Effect IT on Ability Employees", Tehran University, Meeting of Function IT in Employment, (1383).
- [13] Mobaraki, B. and Aghazadeh, E., "The Implementing IT in Organizations and Companies", Tehran, Tarbiyat modarres University, (1381).
- [14] Mobaraki, S., "Designing Pattern Implementing Systems and IT, and To Study Effect it on Success Industrial Organizations", Tehran, Tarbiyat Modarres University, (1381).
- [15] Saadatmandi, P., "A Study Connection IT and Organizational Structure and Obstacles and To Establish it in Iran Steel National Company", Tehran, Management University, Tehran University, (1383).
- [16] Sepehriazad, H., "Earning ICT in Changing inside Organization and Communication outside Organization", Tehran, Collection Essays Meeting IT, (1385).
- [17] Goldman, C., "Defining Agile Management", Managing Innovative Manufacturing Conference (MIM), PP.432-438,(2000).
- [18] Rechardr, A., "Agile Manufacturing: A Framework For research and development", London, International Journal of Production Economics, (1999).
- [19] Janes, Gareth, "Organization Theory", second Edition, London, Addison-Wesly Publishing Company, (1998).
- [20] Kafman and Harder, "A Virtual Information System for Agile Organization", J . of Purchasing and Materials Management, Vol 19. PP. 27 – 34 , (2004).
- [21] Korhonen, Timo, O., "Handbook Of Product and Service Development ic Communication and Information Technology", Newyork, Houghton Mifflin Company, (2001).
- [22] Lewis, Pamela, S. and Stephen H., "Management, Challenge in the 21st century, Newyork, West Publishing Company,(1998).
- [23] Lewis, Pamela, S., Management, Belmont California, Wad Way publishing co, S(1998).
- [24] Lucas, Henry, "Conformation Technology For Management", London, Mcgraw Hill, International Edition, (1992).
- [25] Markus, M.L., and Robey, Information Technology and Organizational Change, Causal Structure in The ory and Research, Management Science, D. (1988).
- [26] Palaniswamy, "Enhancing Panufacturing Performance whit ERP Systems", Information System Management, Newyork: Houghton Mifflin Company, R(2000).
- [27] Pervit, "Implementing ICT and Reasons of Failure Projects ICT", European J. of Operational Research , vol. 68, PP. 173-184, (2004).
- Willcocks, "Information Management, The Evaluation of information Systems", London, International Journal of Production Economics, L(1994).
- [28] Xin Xu, "The Strategic Impacts of ICT Service Innovation on Consumers", Hong Kong, a thesis submitted to the Hong Kong University, (2007).